

Educant infants, defensant els seus drets

Catàleg de l'exposició del 50è aniversari
MCEC - Fundació Pere Tarrés

**FUNDACIÓ
PERE TARRÉS**
Moviment de Centres
d'Espai Cristians

CRÈDITS

EXPOSICIÓ

COMISSARIS

Francesc Garreta, President
MCEC - Fundació Pere Tarrés
Quim Moreno, Coordinador
50è aniversari

CONSELL ASSESSOR

Josep Anton Arrebola, secretari
general de l'Associació Catalana de la
Infància Maltractada

Carme Carrión, presidenta de la
Federació Internacional dels Movi-
ments de Joventut Catòlica Parroquial

Jaume Cela, mestre i escriptor.
Associació Rosa Sensat

Jordi Cots, Comissió d'Infància de
Justícia i Pau, exadjunt al Síndic
de Greuges per als Infants

Ignasi de Juan, director d'Educació
Sense Fronteres

P. Manel Pousa, Fundació Pare Manel

Josep Oriol Pujol, director general
de la Fundació Pere Tarrés

Violeta Quiroga, Grup de recerca
IFAM - Departament de Projectes
Socials - Fundació Pere Tarrés

Jordi Sánchez, director de la
Fundació Jaume Bofill

Victor Soler-Sala, president
d'UNICEF- Comitè de Catalunya

COL-LABORADORS

Maria Mur, coordinadora autonòmica
de programes UNICEF-Comitè de
Catalunya

Dani Palau, dietista

COORDINACIÓ

DIC. Disseny i Comunicació

COPY

Isabel Vergara
Mar Domènech

INTERIORISME, IL·LUSTRACIÓ, DISSENY GRÀFIC, FOTOGRAFIA

Tactica

FOTOGRAFIA BOSC

Pere Grimau

PRODUCCIÓ

Decoexpo

AGRAÏMENTS (Cessió de materials)

Amnistia Internacional Catalunya
Associació de mestres Rosa Sensat
Colla de diables de Mollet del Vallès
Alfaguara
Editorial Mediterrània
Santillana Ediciones Generales, S.L.
Fundació Akwaba
Intermón Oxfam
Rosa Sensat
UNICEF-Comitè de Catalunya

CATÀLEG

COORDINACIÓ

Quim Moreno,
Coordinador 50è aniversari

REDACCIÓ

Jordi Lon

DISSENY I FOTOGRAFIA

Tactica

FOTO PORTADA

DIC. Disseny i Comunicació

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior,
Relacions Institucionals i Participació

Generalitat de Catalunya
Departament de Governació
i Administracions Públiques

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social
i Ciutadania

Ajuntament de Barcelona

MINISTERIO DE TRABAJO
Y ASUNTOS SOCIALES
Por solidaridad
OTRO TIPO DE FUERTE SOCIAL

INFANTS AMB DRET A SER-HO

L'ésser humà, per sí mateix, és dipositari d'uns drets per satisfer les seves necessitats. Els infants tenen drets per la mateixa raó que els adults: per viure i créixer com a persones. Així, els infants tenen uns drets que cal conèixer per poder-los respectar i per fer possible la seva aplicació.

Tot i que els drets dels infants i dels adolescents són els mateixos que els de les persones adultes, les seves necessitats específiques requereixen el reconeixement de drets també específics.

Aquests drets són els que es troben recollits en la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets dels Infants, inclosos en el catàleg de l'exposició, que va ser aprovat l'any 1989 i que l'Estat espanyol va ratificar l'any 1990. A partir d'aquell moment, les lleis espanyoles i catalanes han recollit el seu contingut perquè el seu compliment fos garantit per la Llei.

La Convenció ens porta a aprofundir en la reflexió sobre els infants des de la perspectiva integral de la seva persona, buscant la seva promoció tot anant més enllà de la seva protecció i de la provisió de les seves necessitats materials. Malgrat que tots els drets continguts en la Convenció tenen la mateixa importància, cal assenyalar que se'n destaquen quatre de principals:

- **No discriminació:** els drets de la Convenció són per a tots els infants, sense cap mena de distinció per cap circumstància d'ell o de la seva família.
- **Interès superior de l'infant:** totes les decisions que es prenguin sobre l'infant han de prioritzar el que és millor per a ell o ella.
- **Dret a la vida:** cal assegurar les condicions indispensables per a la supervivència i el correcte desenvolupament de l'infant.
- **El punt de vista de l'infant:** l'infant té dret a dir el que pensa, i la seva opinió ha de ser tinguda en compte en tot allò que l'afecta personalment.

Els adults, en la nostra tasca de mediadors i d'interlocutors entre els infants i les seves necessitats, entre els infants i els seus drets, entre els infants i les seves possibilitats i oportunitats, tenim clarament una funció de defensa d'aquests drets que no hauríem d'oblidar. Aquesta exposició, coincidint amb el 50è aniversari de la Fundació Pere Tarrés, ens ho recorda encertadament. Ningú pot fer-ho per nosaltres.

Xavier Bonal
Adjunt al Síndic de Greuges per
a la Defensa dels drets dels infants

INTRODUCCIÓ

Amigues i amics,

És una satisfacció poder-vos presentar l'exposició 'Educant infants, defensant els seus drets' i fer-ho amb motiu de la celebració del cinquantè aniversari del Moviment de Centres d'Esplai Cristians de la Fundació Pere Tarrés.

Al llarg d'aquest mig segle de vida, milers de persones han col·laborat en la construcció de l'esplai, un patrimoni social i educatiu que ha militat en la defensa constant dels drets dels infants.

El nostre compromís amb els infants, adolescents i joves parteix de la convicció profunda que tota societat que es vulgui justa s'ha de construir sobre el reconeixement de tots els seus membres i que aquests han de poder ser-ne part activa. Som conscients que compartim aquest neguit amb una àmplia majoria social.

Amb tot, però, a Catalunya la infància segueix sense ocupar l'espai i el protagonisme que li correspondria. Diversos indicadors (econòmics, educatius, mèdics) ens mostren que encara hi ha molt camí per recórrer.

La consciència col·lectiva a l'entorn dels drets dels infants ens ha de permetre preguntar-nos: Què fem per fer-los possible? Al llarg d'aquesta exposició descobrireu que la pregunta va adreçada als adults però també als infants, adolescents i joves.

Deixeu-vos interpel·lar pels continguts i les activitats que us proposa l'exposició i el catàleg. Animeu-vos a fer aquest itinerari acompanyats i disposats a descobrir que també vosaltres podeu ser promotors dels drets dels infants.

En nom dels milers de monitores i monitors dels esplais del Moviment de Centres d'Esplai Cristians de la Fundació Pere Tarrés aprofito per agrair-vos la vostra confiança i us animo a fer créixer l'esplai.

Per molts anys,

Francesc Garreta i Gambús
President Moviment de Centres d'Esplai Cristians
Fundació Pere Tarrés

50 ANYS D'ESPLAI

**Educant infants,
defensant els seus drets**

L'EXPOSICIÓ 'EDUCANT INFANTS, DEFENSANT ELS SEUS DRETS' HA ESTAT ELABORADA PEL MOVIMENT DE CENTRES D'ESPLAI CRISTIANS (MCEC) DE LA FUNDACIÓ PERE TARRÉS AMB MOTIU DEL SEU 50È ANIVERSARI.

El Moviment de Centres d'Esplai Cristians és la federació de centres d'educació en el temps lliure de la Fundació Pere Tarrés i és membre de Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai (CCCCCE). Amb 50 anys d'experiència, actualment agrupa prop de 180 centres que acullen 15.000 infants, adolescents i joves gràcies a la tasca educativa i voluntària de 4.000 monitors i monitores.

Al llarg dels nostres 50 anys d'història, els esplais hem treballat decididament per una infància i una adolescència compromesa i participativa, tot ajudant els infants i joves a ser els protagonistes de les seves vides en els barris, pobles i ciutats de Catalunya.

Per això hem volgut celebrar els nostres 50 anys renovant la ferma voluntat d'educar els infants i defensar els seus drets i organitzant un conjunt d'actes i activitats per tot el territori:

- La **'Festa dels infants'**, una proposta itinerant que té l'objectiu d'apropar als nens i a les nenes el contingut dels seus drets de manera lúdica i divertida, amb un espectacle d'animació i el gran joc participatiu 'Buscadors de drets'. La festa s'ha celebrat en indrets com Sabadell, Barcelona (Horta-Guinardó i Ciutat vella), Terrassa, Mollet del Vallès, Badalona, Montserrat, Vilafranca del Penedès, Sant Boi de Llobregat i l'Hospitalet (Bellvitge).
- El **'Joc de cartes dels drets dels infants'**, un material lúdic i pedagògic per a esplais, escoles, pares i educadors que el podran utilitzar per tal de treballar els drets amb infants, adolescents i joves. Se n'han editat 5.000 exemplars.
- L'exposició **'Educant infants, defensant els seus drets'**, una mostra itinerant per difondre de forma gràfica i interactiva aquests drets, tant entre els seus protagonistes com entre els adults.

www.50anys.cat

FUNDACIÓ PERE TARRÉS
Moviment de Centres d'Esplai Cristians

MÉS INFORMACIÓ: www.50anys.cat
www.peretarres.org

Teniu a les mans el catàleg de l'exposició itinerant 'Educant infants, defensant els seus drets'.

Mitjançant plafons interactius, i a partir de la participació dels visitants, l'exposició vol donar a conèixer deu dels principis recollits a la Convenció Internacional dels Drets de l'Infant. Deu principis triats en funció de la seva representativitat i de la vinculació directa amb el món de l'educació i el lleure infantil i juvenil.

Aquest catàleg, doncs, recull els textos de la mostra i les activitats proposades als visitants. També reflecteix la seva imatge gràfica i actua com a memòria fotogràfica. Però vol anar una mica més enllà.

D'una banda, ofereix el text íntegre de la Convenció Internacional dels Drets de l'Infant, en una versió adaptada per a joves, amb la intenció de donar a conèixer tots els seus principis, més enllà de la tria feta a l'exposició.

De l'altra, a tall de complement pedagògic, ofereix propostes de reflexió per tal que els infants, els joves i els adults es qüestionin les pròpies actituds envers aquests drets.

Esperem que sigui del vostre interès.

"Al llarg dels nostres 50 anys d'història els esplais hem treballat decididament per ajudar els infants a ser els protagonistes de les seves vides ens els barris, pobles i ciutats de Catalunya.

Aquest compromís amb els infants, adolescents i joves el renovem diàriament educant infants, defensant els seus drets"

50 ANYS D'ESPLAI.
EDUCANT INFANTS
DEFENSANT ELS SEUS DRETS.

50
anys

www.50anys.cat

FUNDACIÓ
PERE TARRÉS
Museu de l'Entorn
d'Espais Oberts

La veu dels infants

Tenemos voz, Tenemos voz,
لكل واحد منا صوت,
Alle sind zu hören,
Avem cuvânt

DRET A SER MATEIX

DRET A SER ESCOLTATS

DRET ALA PARTICIPACIÓ

- 1 A Catalunya hi ha un total de 72.741 entitats registrades entre les quals trobem 819 entitats d'educació en el lleure.*

ARTICLE 15
LLIBERTAT D'ASSOCIACIÓ
 Pots associar-te lliurement, crear associacions i reunir-te pacíficament amb altres infants, sempre que aquestes activitats no vagin en contra dels drets d'altres persones.

DRET A LA PARTICIPACIÓ

TRIA I ACTUA

Si algun dissabte a la tarda et trobes assegut al sofà de casa teva, pensa que segur que al teu barri o al teu poble hi ha moltes entitats que t'esperen. N'hi ha de culturals, esportives, educatives, socials, temps lliure, solidàries, veïnals i ecològiques i mediambientals. Són diverses formes de participació, de creixement personal, de convivència i de compartir interessos comuns amb altres infants i joves. Catalunya gaudeix d'un teixit associatiu molt ric i segur que descobriràs un espai on et trobis a gust.

* ACTIVITAT DE L'EXPOSICIÓ

Gira el cub per veure i descobrir diferents formes de participació. Quina escullis?

2 PREGUNTES PER PENSAR

- 1 - Què fas al teu temps lliure? Tens alguna afició? Saps si hi ha altres infants o joves que la comparteixin?
- 1 - Fas alguna cosa perquè els infants coneguin i s'impliquin en alguna entitat?
- 1 - Coneixeu quines entitats amb presència d'infants hi ha al vostre poble o barri?

DRET
A LA
DESCOBERTA

SEGUEIX LA PISTA

Els adults tenen tendència a la
sobreprotecció, però tenir infants
en una bombolla de vidre
implica negar-los la sensació de
descoberta.

SEGUEIX LA PISTA

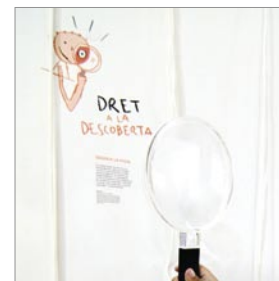
Els adults tenen tendència a la sobreprotecció, però tenir infants i joves en una bombolla de vidre implica negar-los la sensació de l'experimentació i la descoberta. El risc a equivocar-se és necessari en tot procés de creixement. Tens dret a cercar, a fer preguntes, a buscar respostes i a experimentar.

* ACTIVITAT DE L'EXPOSICIÓ

Aparentment aquest plafó és buit, n'estàs segur? Si tens ànima d'explorador només has de mirar per la lupa, seguir les pistes i endevinar els enigmes per descobrir el misteri amagat.

• PREGUNTES PER PENSAR

- - Fas coses amb les pròpies mans: pintar un quadre, construir un objecte per regalar, arreglar un aparell espallat o tocar un instrument?
- - Animes els infants a descobrir les coses per sí mateixos? Et fa por que vagin d'excursió, de colònies o campaments?
- - Heu anat d'excursió plegats? Coneixeu tots els racons del vostre poble o ciutat?

DRET
A LA
DESCOBERTA

- Un 18'5% d'infants i adolescents de 2 a 17 anys tenen un problema de sobrepès i un 9'1% pateix obesitat.*

ARTICLE 27

EL NIVELL DE VIDA

Tens dret a un nivell de vida adequat per al teu desenvolupament físic, mental, espiritual, moral i social. Els teus pares són els responsables que tinguis el necessari per viure d'una manera digna (en especial habitatge, nutrició i vestit). Si ells no t'ho poden proporcionar les autoritats els han d'ajudar.

DRET A L'ALIMENTACIÓ!

MENJA AMB EL CAP

Mentre que la fam afecta milions de nens i nenes als Països del Sud, molts infants i joves del nostre país, que tenen coberta la seva alimentació, s'enfronten amb problemes completament contraris com l'anorèxia o l'obesitat. Si no canviem els nostres hàbits alimentaris, aquestes situacions seran cada cop més freqüents al nostre voltant. Quina creus que és la causa principal? Què prens per esmorzar, una peça de fruita o galetes? I per berenar, un entrepà o un pastisset? L'abandó d'una dieta saludable i equilibrada pel menjar ràpid, la pastisseria, els refrescos, etc. són alguns dels mals hàbits alimentaris. D'acord que aquests productes són més atractius, divertits i amb tota mena de regals, però el seu consum excessiu pot comportar importants problemes de salut.

★ ACTIVITAT DE L'EXPOSICIÓ

Els aliments no són necessàriament bons o dolents, però no es poden prendre tots amb la mateixa quantitat i freqüència. Així, per poder gaudir d'una dieta equilibrada, hi ha aliments que hauries de menjar un cop al dia, d'altres un cop a la setmana i uns altres un cop al mes. Descobreix amb quina freqüència has de prendre alguns aliments tot completant aquest joc d'encaixables.

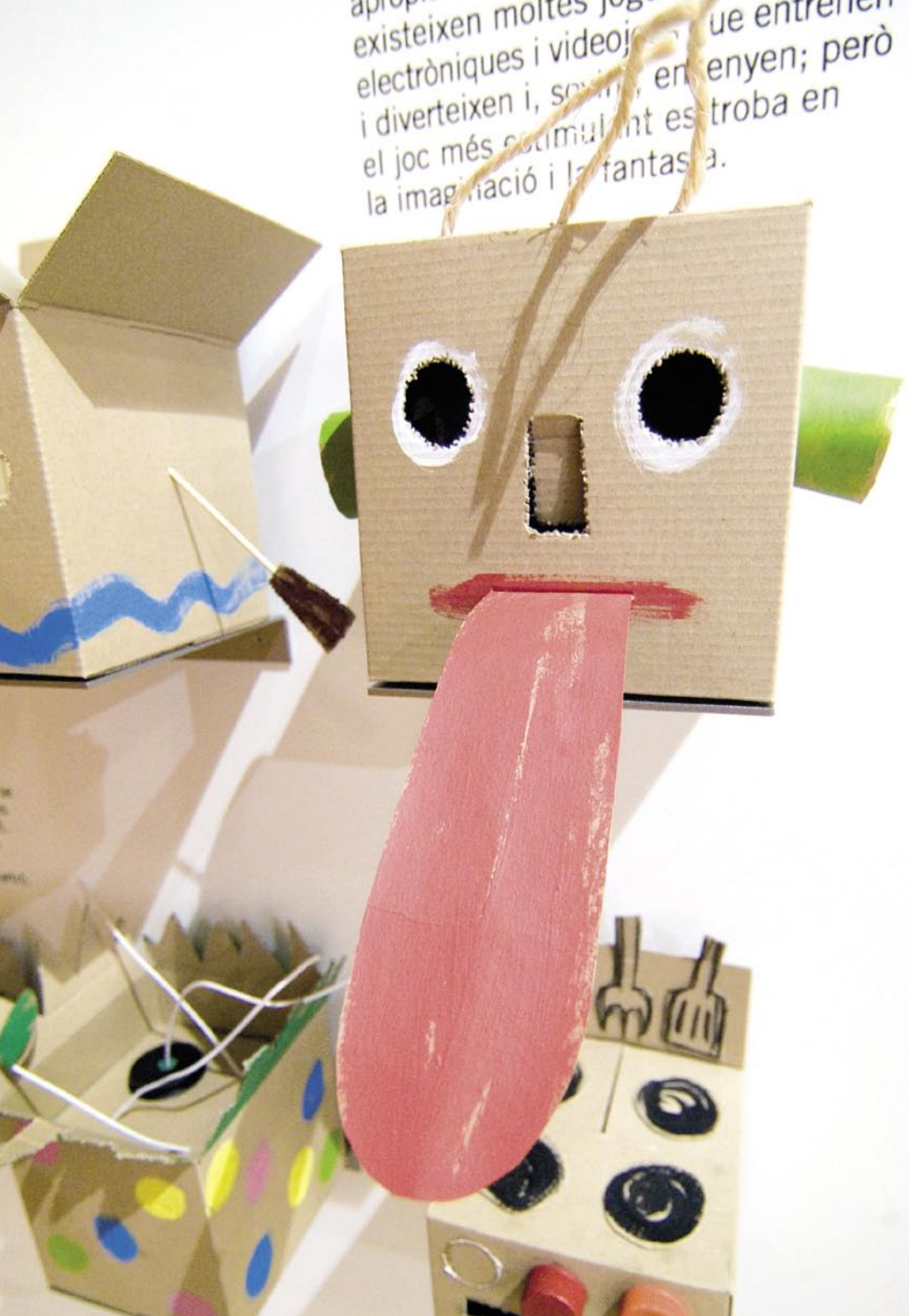

🕒 PREGUNTES PER PENSAR

- 🕒 - Menges només allò que t'agrada o menges de tot? Quan pots triar, sempre menges el mateix? Et fas el berenar, te'l fan o el compres?
- 🕒 - Saps què mengen els infants fora d'hores o quan no hi ets? Saps el que els agrada i el que no?
- 🕒 - Heu preparat conjuntament algun plat? Algun cop aneu plegats al mercat o a la botiga a comprar aliments?

* Enquesta Nacional de Salut 2006 elaborada pel Ministeri de Sanitat i Consum.

apropiades i que entrenen i desenvolupen la capacitat de pensar i de prendre decisions. També existeixen moltes joguines electròniques i videojocs que entrenen i desenvolupen la capacitat de pensar i de prendre decisions; però el joc més estimulants es troba en la imaginació i la fantasia.

1 El joc espontani, en el qual els nens poden desplegar la seva imaginació, és important per al desenvolupament saludable del cervell.*

ARTICLE 31
EL LLEURE I LES ACTIVITATS RECREATIVES I CULTURALS
Tens dret al joc, al descans i a les activitats recreatives i culturals.

JUGA AMB LA IMAGINACIÓ

Jugar és una activitat necessària i espontània que permet que exploris i coneguis el teu entorn i desperti un gran ventall d'emocions importants en el procés de creixement. Jugar és créixer! És per això que tens dret a l'esbarjo, al joc i a la participació en activitats lúdiques i recreatives apropiades a la teva edat. Actualment, existeixen moltes joguines electròniques i videojocs que entrenen i diverteixen i, sovint, ensenyen; però el joc més estimulants es troba en la imaginació i la fantasia.

* ACTIVITAT DE L'EXPOSICIÓ

Qualsevol objecte pot convertir-se en una joguina fascinant només posant en marxa la imaginació. No t'ho creus? Fixa't en totes les possibilitats que amaga aquesta senzilla capsa de cartró.

2 PREGUNTES PER PENSAR

- 1 - Quantes hores al dia dediques a jugar? Com et diverteixes més, amb altres persones o amb màquines?
- 2 - Quin és l'últim joc o joguina que has regalat als teus fills? Creus que fomenta la imaginació i li ajuda a pensar?
- 3 - Quants cops heu jugat junts l'última setmana? I l'últim mes?

* Segons un informe de l'Acadèmia Americana de Pediatria citat a l'article de Josep Corbella publicat a *La Vanguardia* 16/01/2007.

DRET A LA COMPANYIA DE L'ADULT

- 1 Els menors de 12 anys no parlen ni deu minuts diaris amb els pares.*

ARTICLE 18
LES RESPONSABILITATS DELS PARES
 El teu pare i la teva mare són els responsables de la teva educació i desenvolupament, i han d'actuar pensant en el teu interès.
 Les autoritats han d'ajudar els pares en aquestes tasques donant-los suport quan sigui necessari.

DEDICAR-HI TEMPS

Sovint la manca de temps fa que no tinguem espais per dedicar-nos mútuament. Cal, però, un temps de qualitat, on els adults puguin tenir cura de tu i, alhora, us feu companyia, parleu, jugueu i apreneu junts. Són coses que pots fer amb qualsevol adult que sigui del teu entorn: els pares, els avis, els mestres, els monitors...

* ACTIVITAT DE L'EXPOSICIÓ

Gira l'agulla d'aquest gran rellotge diari i descobreix que en cada moment de les 24 hores del dia hi ha espais on podem compartir experiències plegats, infants, joves i adults.

1 PREGUNTES PER PENSAR

- 1 - Quanta estona al dia parles amb els teus pares? Els expliques allò que has fet? I allò que t'agradaria fer?
- 1 - A quins jocs has jugat darrerament amb els teus fills o els petits de la família? Has escoltat amb ells la música que els agrada? Quina és l'última excursió que heu fet plegats?
- 1 - A banda de les activitats quotidianes (menjar, fer deures, desplaçaments...) quines altres coses feu conjuntament durant el dia?

* Estudi elaborat per l'Oficina de Defensa dels drets del Menor de les Balears.

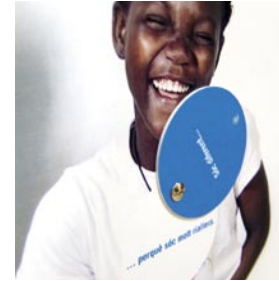

SOM IGUALS PERQUÈ SOM DIFERENTS

Si mires al teu voltant veuràs que t'envolten persones totes elles diferents les unes de les altres. Som únics des del moment de néixer i amb el pas del temps anem incorporant experiències, valors, hàbits, maneres de fer que ens defineixen. La teva identitat: el teu nom, la teva família, el teu país, els teus interessos, gustos, et presenten davant del món i alhora t'obren a la resta.

Cal saber explicar als teus companys qui ets, respectant l'altre i descobrint que el que ens fa iguals és que tots som diferents.

* ACTIVITAT DE L'EXPOSICIÓ

Mira totes aquestes persones.

Et semblen diferents? Per què? Darrere de les finestres trobaràs aquella cosa que diferencia les unes de les altres. Ens iguala la nostra diferència.

❷ PREGUNTES PER PENSAR

- 👤 - Has comptat quants nens i nenes de la classe porten ulleres? Quants tenen els cabells clars? I quants tenen la pell fosca? Hi ha algú igual que tu o tots som diferents?
- 👤 - Has parlat alguna vegada amb el teu fill sobre les diferències entre les persones? Quines actituds li has mostrat al respecte?
- 👤 - Alguna vegada heu parlat sobre algun nen que considerin "diferent" a la classe? Alguna vegada ha estat el teu fill qui s'ha sentit diferent a la seva classe o escola?

*Diari Avui. 11/04/2007.

- ❶ El 13'8% de la població de Catalunya ha nascut a l'estranger.*

ARTICLE 02

NO-DISCRIMINACIÓ

Tots els infants teniu tots els drets recollits en la Convenció: no hi fa res d'on siguis, ni el teu sexe, ni el color de pell, ni quina llengua parlis, ni la situació econòmica de la teva família, ni les teves creences o les dels teus pares, ni que pateixis cap mena de minusvalidesa.

**DRET
A SER
UN MATEIX**

- 1 Un 37% d'infants de 4 a 12 anys veuen televisió entre les 9 i les 12 de la nit (a partir de les 10 ja no és horari infantil protegit)*

ARTICLE 03

L'INTERÈS SUPERIOR

Quan les autoritats o les persones adultes adoptin decisions que tinguin a veure amb tu, han de fer el que sigui millor per al teu desenvolupament i benestar.

DRET A LA INNOCÈNCIA

JA HI HAURÀ TEMPS PER SER GRANS

Segurament t'hauran dit que a la vida hi ha coses molt importants. Algunes, però, fan referència a un moment de la vida que no és el teu, per això volem recordar-te quatre coses realment serioses, que formen part del món de la infància i l'adolescència: Badar, riure, innocència i il·lusió. Deixa que t'acompanyin. Al llarg de l'exposició trobaràs altres paraules que no pots oblidar. La infància i l'adolescència són uns moments molt interessants de viure.

* ACTIVITAT DE L'EXPOSICIÓ

Els pallasos són creadors d'il·lusions. Crea la teva pròpia il·lusió mitjançant un dibuix i escriu un desig sobre els drets dels infants. Si ajuntem tots els dissenys tindran molta més força, així que estén-lo amb les pinces al costat dels dissenys dels altres infants i joves.

2 PREGUNTES PER PENSAR

- - Quina música escoltes: la que t'agrada a tu o la que escolten els grans? Què valors a l'hora de vestir-te: la comoditat o la moda dels famosos i els nois i noies més grans?
- - On ets mentre els teus fills miren la televisió o naveguen per internet? Comentes amb ells els programes, les pel·lícules i el còmics?
- - Enumereu 10 coses que podríeu fer plegats un cap de setmana i que siguin adequades a l'edat dels més petits de la família.

* Llibre Blanc: L'educació en l'entorn audiovisual. 2002. Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

ESCOLTA EL MÓN

L'educació és un dret del qual tots en són responsables, però la teva implicació és imprescindible. Amb el teu interès podràs créixer no només mentre estudies sinó obrint-te a tot allò que t'envolta. Mira per la finestra, surt al carrer, observa la natura, escolta el món. És informació de primera mà. Aprofita-ho.

* ACTIVITAT DE L'EXPOSICIÓ

Tens a la teva disposició un recull de materials sobre els drets dels infants que pots consultar. Obre les seves pàgines i descobreix com viuen els nens i les nenes del teu voltant i d'altres indrets del món i com entre tots podem millorar aquestes situacions.

❶ PREGUNTES PER PENSAR

- 🧑 - Què fas davant de les coses d'aquest món que no entens o no coneixes? Les preguntes als adults? Als amics? Als nois i noies més grans? Les busques als llibres? A Internet?
- 🧑 - Creus que els nens només aprenen coses a l'escola? T'has parat a pensar en tot allò que poden descobrir jugant, anant d'excursió, al teatre, als museus o passejant per la ciutat?
- 👨👩 - Quines activitats educatives consideres que heu fet al llarg de l'última setmana a casa? Quantes vegades parleu en família dels possibles dubtes que sorgeixen als més petits? Què feu quan els vostres fills us plantegen dubtes de nois/es més grans? Els eviteu, els doneu alguna resposta, els dieu una mentida?

* Proposta didàctica de la Campanya Mundial per l'Educació 2007.
Citant fonts de l'ONU.

- ❶ Al món hi ha més de 115 milions d'infants sense escolaritzar.*

ARTICLE 28 L'EDUCACIÓ

Tens dret a l'educació. L'educació primària ha de ser obligatòria i gratuïta, i has de tenir facilitats per poder tenir educació secundària o anar a la universitat. Els governs dels països han de col·laborar perquè això sigui una realitat arreu del món. Els càstigs a l'escola no han de ser humiliants ni indignes.

• A Europa hi ha 37 milions de persones discapacitades.*

ARTICLE 23
ELS INFANTS DISCAPACITATS
 Si pateixes alguna discapacitat física o mental, tens dret a cures i atencions especials que garanteixin la teva educació i capacitat amb la finalitat d'ajudar-te perquè puguis gaudir d'una vida plena.

DRET A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS

OBRIM EL CERCLE, NINGÚ N'ESTÀ EXCLÒS

La igualtat d'oportunitats ens demana reconèixer que no tots tenim les mateixes facilitats. Hi ha moltes persones que per raons físiques o psíquiques es troben amb dificultats per portar una vida autònoma. El desconeixement sovint fa que no sabem com apropar-nos-hi o ens porta a ignorar aquestes situacions. Hem d'obrir el cercle perquè ningú no se senti exclòs, perquè tothom s'integri, participi i tingui les mateixes oportunitats de créixer, fer amics, jugar, aprendre i divertir-se.
 Tots en som corresponsables.

* ACTIVITAT DE L'EXPOSICIÓ

Tots coneixem situacions que generen exclusió. Dibuixa o escriu allò que vulguis denunciar. Esborra l'escena del testimoni anterior i deixa la teva empremta. Entre tots anirem denunciant i esborrant situacions que no volem que es repeteixin.

• PREGUNTES PER PENSAR

- - Tractes igual tots els companys de classe? T'has sentit exclòs d'algun lloc o grup de persones?
- - Has fet alguna vegada algun comentari « exclusiu » pel que fa a altres persones davant els teus fills/es? Quines actituds penses que els hi transmeteu sobre la igualtat entre persones?
- - Quina reacció teniu quan us trobeu una persona discapacitada al carrer?

* Generalitat de Catalunya, 2001.

LA TEVA VEU COMPTA

Una ciutat, una escola o una família que no escolti els infants i joves, quin model de família, d'escola i de ciutat és? Si hi ha decisions que t'afecten has de poder dir-hi la teva i ser escoltat.

* ACTIVITAT DE L'EXPOSICIÓ

Explicació del dret: Tens alguna queixa, demanda o petició? Explica-li a l'alcalde o alcaldessa del teu municipi. Només has d'escriure-li en una d'aquestes postals i ficar-la a la bústia. L'Ajuntament d'aquest municipi s'ha compromès a llegir totes aquestes propostes. Pots consultar-ho al web www.50anys.cat

🗨️ PREGUNTES PER PENSAR

- 👤 - A casa, a l'escola, a l'esplai... acostumes a donar la teva opinió? Sempre dius el que penses o prefereixes callar?
- 👤 - Tens en compte l'opinió dels infants a l'hora de decidir àpats, activitats, sortides, vacances...?
- 👤 - A casa, com decidiu què feu el cap de setmana? I a l'esplai, com decidiu les activitats del curs?

* Síndic de Greuges de la Infància.

DRET A SER ESCOLTATS

- A Catalunya només hi ha 12 municipis que tinguin Consells de participació infantil.*

ARTICLE 13 LLIBERTAT D'EXPRESSION

Tens dret a expressar lliurement les teves opinions, a rebre i difondre informacions i idees de tota mena, sempre que no vagin en contra dels drets d'altres persones.

LA CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE L'INFANT

Introducció i articles
adaptats per a joves
per UNICEF, 2006

PER QUÈ?

Tot i que nombrosos països tenen lleis que us protegeixen, n'hi ha molts que no les compleixen. Per als infants i joves -i de manera especial per als grups exclosos o minoritaris- això significa sovint viure en situacions de pobresa, sense casa, sense protecció jurídica, sense accés a l'educació, en situacions d'abandonament, afectats per les malalties previsible, etc. Aquests problemes no sols afecten els països pobres; també són presents en els països rics.

La Convenció reconeix clarament el dret de qualsevol infant -i no sols d'alguns privilegiats- a un nivell de vida adequat.

QUÈ ÉS?

La Convenció sobre els drets de l'infant és un tractat de les Nacions Unides i la primera llei internacional sobre els drets de l'infant «jurídicament vinculant». Això vol dir que és de compliment obligat. Reuneix drets civils, polítics, econòmics, socials i culturals, i inclou les diferents situacions en què us podeu trobar els infants i els joves d'arreu del món. La convenció té 54 articles que reconeixen que tots els menors de 18 anys teniu dret al ple desenvolupament físic, mental i social i a expressar lliurement les vostres opinions. Però, a més, la Convenció és també un model per a la salut, la supervivència i el progrés de tota la societat.

QUAN?

L'any 1959 les Nacions Unides van aprovar una Declaració dels drets de l'infant que incloïa 10 principis. Però no era suficient per protegir els vostres drets perquè legalment no tenia caràcter obligatori. Per això el 1978 el Govern de Polònia va presentar a les Nacions Unides la versió provisional d'una Convenció sobre els drets de l'infant, el 20 de novembre de 1989, que seria de compliment obligat per a tots els països que la signessin.

La Convenció es va convertir en llei l'any 1990, després de ser firmada i acceptada per 20 països, entre els quals hi hagué Espanya. Avui la Convenció ja ha estat acceptada per tots els països del món, llevat de dos (Somàlia i els Estats Units).

ARTICLE 01 **DEFINICIÓ D'INFANT**

La Convenció s'aplica a totes les persones menors de 18 anys d'edat.

ARTICLE 02 **NO-DISCRIMINACIÓ**

Tots els infants tenen tots els drets recollits en la Convenció: no hi fa res d'on siguis, ni el teu sexe, ni el color de pell, ni quina llengua parlis, ni la situació econòmica de la teva família, ni les teves creences o les dels teus pares, ni que pateixis cap mena de minusvalidesa.

ARTICLE 03 **L'INTERÈS SUPERIOR**

Quan les autoritats o les persones adultes adoptin decisions que tinguin a veure amb tu, han de fer el que sigui millor per al teu desenvolupament i benestar.

ARTICLE 04 **APLICACIÓ DELS DRETS**

Els governs (i les autoritats regionals i locals) han de fer que es compleixin tots els drets recollits en la Convenció. Han d'ajudar la teva família a garantir els teus drets i també han de col·laborar amb altres països perquè es compleixin arreu del món.

ARTICLE 05 **DIRECCIÓ I ORIENTACIÓ DELS PARES I LES MARES**

Les autoritats han de respectar els teus pares i totes les persones que siguin responsables de la teva educació. La teva família té la responsabilitat d'ajudar-te a exercir els teus drets.

ARTICLE 06 **LA SUPERVIVÈNCIA I EL DESENVOLUPAMENT**

Tots els infants tenen dret a la vida. Els governs han de fer tot el que sigui possible per assegurar la teva supervivència i desenvolupament.

ARTICLE 07 **NOM I NACIONALITAT**

Quan neixes tens dret a ser inscrit en un registre i a rebre un nom i una nacionalitat, a conèixer els teus pares i que et cuidin.

ARTICLE 08 **IDENTITAT**

Les autoritats tenen l'obligació de protegir la vostra identitat, el teu nom, la teva nacionalitat i les relacions familiars.

ARTICLE 09 **SEPARACIÓ DELS PARES**

Cap infant ha de ser separat dels seus pares, llevat que sigui pel seu propi bé. Donat el cas que el teu pare i la teva mare visquin separats, tens dret a mantenir-hi contacte fàcilment.

ARTICLE 10 **REUNIÓ DE LA FAMÍLIA**

Si per qualsevol circumstància vius en un país i els teus pares en un altre, tens dret a entrar al país on hi siguin els teus pares i reunir-t'hi, o que els teus pares es reunixin amb tu.

ARTICLE 11 **TRASLLATS I RETENCIONS IL·LÍCITES**

Les autoritats han d'evitar que siguis traslladat de forma il·legal a un altre país o que siguis retingut il·legalment.

ARTICLE 12 **L'OPINIÓ D'INFANTS I JOVES**

Tens dret a opinar i que aquesta opinió, d'acord amb la teva edat i maduresa, sigui tinguda en compte quan les persones adultes hagin de prendre una decisió que t'afecti.

ARTICLE 13 **LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ**

Tens dret a expressar lliurement les teves opinions, a rebre i difondre informacions i idees de tota mena, sempre que no vagin en contra dels drets d'altres persones.

ARTICLE 14 **LLIBERTAT DE PENSAMENT, CONSCIÈNCIA I RELIGIÓ**

Les autoritats han de respectar el teu dret a la llibertat de pensament, consciència i religió. Els teus pares et poden aconsellar sobre què és millor.

ARTICLE 15 **LLIBERTAT D'ASSOCIACIÓ**

Pots associar-te lliurement, crear associacions i reunir-te pacíficament amb altres infants, sempre que aquestes activitats no vagin en contra dels drets d'altres persones.

ARTICLE 16 **PROTECCIÓ DE LA INTIMITAT I LA VIDA PRIVADA**

Tens dret a una vida privada pròpia, que es respecti la vida privada de la teva família i la intimitat del vostre domicili, que no t'obrin la correspondència i que ningú no ataquï la teva bona imatge.

ARTICLE 17 **ACCÉS A UNA INFORMACIÓ ADEQUADA**

Tens dret a rebre informació a través dels llibres, els diaris, la ràdio, la televisió, Internet... en especial la informació que sigui important per al teu benestar i desenvolupament. Les persones adultes han de tenir cura que aquesta informació sigui adequada.

ARTICLE 18 **LES RESPONSABILITATS DELS PARES**

El teu pare i la teva mare són els responsables de la teva educació i desenvolupament, i han d'actuar pensant en el teu interès. Les autoritats han d'ajudar els pares en aquestes tasques donant-los suport quan sigui necessari.

ARTICLE 19 **PROTECCIÓ CONTRA L'ABÚS I ELS MALTRACTAMENTS**

Les autoritats han de protegir-te dels maltractaments, els abusos i la violència, i també dels que provinguin dels teus pares o responsables legals.

ARTICLE 20 **PROTECCIÓ DELS INFANTS PRIVATS DE LA SEVA FAMÍLIA**

Tens dret a una protecció i ajuda especials en el cas que no tinguis pares o que aquests no visquin amb tu. Aquesta ajuda ha de tenir en compte el teu origen cultural o ètnic.

ARTICLE 21 **ADOPCIÓ**

En cas d'adopció sempre s'ha de tenir en compte, per damunt de tot, el benestar de l'infant.

ARTICLE 22 **ELS INFANTS REFUGIATS**

Els infants i els joves refugiats (que hagin estat obligats a abandonar el seu país per una guerra o qualsevol altra circumstància) són objecte de protecció especial. Les autoritats han de col·laborar amb les organitzacions que els ajuden i protegeixen.

ARTICLE 23 **ELS INFANTS DISCAPACITATS**

Si pateixes alguna discapacitat física o mental, tens dret a cures i atencions especials que garanteixin la teva educació i capacitació amb la finalitat d'ajudar-te perquè puguis gaudir d'una vida plena.

ARTICLE 24 **LA SALUT I ELS SERVEIS SANITARIS**

Tens dret a gaudir del nivell més alt possible de salut (que inclou aigua potable, una bona higiene i alimentació) i a rebre atenció mèdica quan estiguis malalt. Els governs han de cooperar amb els d'altres països perquè aquest dret sigui una realitat arreu del món.

ARTICLE 25 **REVISIÓ DE LES CONDICIONS D'INTERNAMENT**

Si vius internat en un establiment per protegir-te o per curar-te d'una malaltia física o mental, s'ha de revisar periòdicament la teva situació per comprovar que l'internament sigui apropiat i no es prolongui més del compte.

ARTICLE 26

LA SEGURETAT SOCIAL

Tu i la teva família teniu dret a beneficiar-vos de les ajudes del govern i la seguretat social quan els vostres recursos siguin baixos.

ARTICLE 27

EL NIVELL DE VIDA

Tens dret a un nivell de vida adequat per al teu desenvolupament físic, mental, espiritual, moral i social. Els teus pares són els responsables que tinguis el necessari per viure d'una manera digna (en especial habitatge, nutrició i vestit). Si ells no t'ho poden proporcionar les autoritats els han d'ajudar.

ARTICLE 28

L'EDUCACIÓ

Tens dret a l'educació. L'educació primària ha de ser obligatòria i gratuïta, i has de tenir facilitats per poder tenir educació secundària o anar a la universitat. Els governs dels països han de col·laborar perquè això sigui una realitat arreu del món. Els càstigs a l'escola no han de ser humiliants ni indignes.

ARTICLE 29

ELS OBJECTIUS DE L'EDUCACIÓ

L'educació ha de ser encaminada a desenvolupar la teva personalitat, aptituds i capacitats mentals i físiques fins al màxim de les teves possibilitats. Ha de preparar-te per ser una persona respectuosa amb les altres persones, responsable, pacífica i respectuosa amb el medi ambient en una societat lliure.

ARTICLE 30

ELS INFANTS DE COMUNITATS MINORITÀRIES I INDÍGENES

Si pertanys a una minoria ètnica o religiosa, s'ha de respectar el teu dret a viure segons la teva cultura, practicar la teva religió i a parlar la teva llengua.

ARTICLE 31

EL LLEURE I LES ACTIVITATS RECREATIVES I CULTURALS

Tens dret al joc, al descans i a les activitats recreatives i culturals.

ARTICLE 32

EL TREBALL INFANTIL

Tens dret a ser protegit contra els treballs perillosos per a la teva salut o que t'impeixin anar a l'escola. No pots treballar fins a complir una edat mínima i, si ho fas, s'han de complir unes condicions apropiades en els horaris i les condicions de feina.

ARTICLE 33

L'ÚS DE DROGUES IL·LEGALS

Tens dret a ser protegit de les drogues il·legals i del tràfic de drogues.

ARTICLE 34

L'EXPLOTACIÓ SEXUAL

Les autoritats han de protegir-te de l'explotació i dels abusos sexuals, incloses la prostitució i la participació en espectacles o materials pornogràfics.

ARTICLE 35

LA VENDA I EL SEGREST D'INFANTS

Els governs han de prendre totes les mesures que siguin necessàries per impedir la venda, el tràfic i el segrest d'infants.

ARTICLE 36

ALTRES FORMES D'EXPLOTACIÓ

Tens dret a ser protegit contra les altres formes d'explotació que siguin perjudicials per al teu benestar.

ARTICLE 37

LA TORTURA I LA PRIVACIÓ DE LLIBERTAT

No et poden sotmetre a tortures ni a altres tractes o penes cruels. Si has comès un delictes no se't pot imposar la pena de mort ni la de cadena perpètua. Si ets jutjat i considerat culpable només has de ser internat en un establiment com a últim recurs i només el temps per complir el teu càstig. No has d'estar mai a les mateixes presons que les persones adultes i tens dret a mantenir contacte amb la teva família.

ARTICLE 38

INFANTS EN CONFLICTES ARMATS

En temps de guerra no pots ser reclutat com a soldat ni participar en els combats. Els infants teniu dret a una protecció especial en cas de conflicte.

ARTICLE 39

RECUPERACIÓ I REINSERCIÓ SOCIAL

Si has patit maltractaments, explotació, abandonament o has estat a una guerra, tens dret a que s'ocupin de tu per recuperar-te físicament, socialment i psicològicament.

ARTICLE 40

L'APLICACIÓ DE LA JUSTÍCIA A MENORS

Tens dret a defensar-te amb totes les garanties quan t'acusin d'haver comès un delictes. Els jutges i els advocats han de ser especialment curosos quan jutgin persones menors de 18 anys, i les lleis han d'establir una edat mínima abans de la qual no poden ser jutjats com si fossin persones adultes.

ARTICLE 41

LA LLEI MÉS FAVORABLE

Si hi ha lleis diferents a la Convenció que es puguin aplicar en algun cas que t'afecti, sempre s'aplica la que sigui més favorable per a tu.

ARTICLE 42

DIFUSIÓ DE LA CONVENCIÓ

Tens dret a conèixer els drets continguts en aquesta Convenció. Els governs tenen el deure de difondre-la entre els infants, els joves i les persones adultes.

NOTA: Les referències als articles dels Drets dels Infants són elaborades a partir de la versió adaptada per a joves de la Convenció sobre els Drets de l'Infant, editada per UNICEF-Comité Español (2006).

Compromís Educatiu i Social

- Activitats educatives en el lleure
- Esplais
- Cases de Colònies i Albergs

- Formació d'educadors per a l'Acció Social
- Escoles Universitàries de Treball Social i Educació Social - URL

 Numància, 149-151
08029 Barcelona
Tel. 93 430 16 06
Fax 93 419 62 68
fundacio@peretarres.org

 **FUNDACIÓ
PERE TARRÉS**

